

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

Broj: 08 0 U 006366 23 Uvp
Sarajevo, 06.10.2023. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, u vijeću za upravne sporove sastavljenom od sudija Bajrović Aide, kao predsjednika vijeća, Babić Stanković Aleksandre i Krkeljaš Milorada, kao članova vijeća, te Hodžić Merhunise kao zapisničara, u upravnom sporu tužitelja D. V. iz Lj., zastupanog po punomoćniku Čilić Jerku, odvjetniku iz Ljubuškog, protiv akta broj: FZ3/2/2-35-1-10672-12/15 MB/OB: ... od 25.05.2021. godine, tuženog Federalni zavod za penzijsko/mirovinsko i invalidsko osiguranje Mostar, u upravnoj stvari ostvarivanja prava na prijevremenu povoljniju starosnu penziju, odlučujući o zahtjevu tužitelja za vanredno preispitivanje sudske odluke podnesenom protiv presude Kantonalnog suda u Širokom Brijegu, broj: 08 0 U 006366 21 U od 16.06.2023. godine, na nejavnoj sjednici održanoj dana 06.10.2023. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke se odbija.

O b r a z l o Ź e n j e

Presudom Kantonalnog suda u Širokom Brijegu, broj: 08 0 U 006366 21 U od 16.06.2023. godine odbijena je tužiteljeva tužba podnesena protiv osporenog rješenja tuženog, broj i datum navedeni u uvodu ove presude, kojim je odbijena njegova žalba izjavljena protiv rješenja Kantonalne administrativne službe tuženog za Zapadno-hercegovački kanton Ljubuški, broj: FZ11/2-35-1-1886-12/16 OB: 1168321551 od 23.03.2021. godine. Tim prvostepenim rješenjem tužitelju nije priznato pravo na prijevremenu povoljniju starosnu penziju.

Podnesenim zahtjevom za vanredno preispitivanje sudske odluke tužitelj je, po punomoćniku, osporio zakonitost i pravilnost pobijane presude zbog pogrešne primjene materijalnog prava i povrede odredbi postupka navodeći da se prvostepeni sud nije upustio u problematiku tužbenog zahtjeva, da je ignorisao njegove navode, te paušalno i bez zakonskog osnova odbio tužbu pozivajući se na Odluku Vlade o davanju saglasnosti za poništenje akata Federalnog ministarstva za pitanje branitelja i invalida Domovinskog rata, broj: 07-03-430/07 od 03.12.2007. godine, broj: 07-03-430-2/07 od 07.02.2008. godine i broj: 07-03-430-3/07 od 16.12.2009. godine i davanju saglasnosti na Pregled naziva komandi, jedinica i sastava Armije BiH, HVO-a i HOS-a, sa formacijskim dužnostima i formacijskim činovima u jedinicama ranga bataljona i

više u kojoj je dat pregled naziva komandi, jedinica sa dužnostima i propisanim formacijskim činovima za te dužnosti u jedinicama ranga bataljona, a istim nije obuhvaćena dužnost zapovjednika IZM-a. Nadalje se tužitelj u zahtjevu pozvao na odredbu člana 9. stav 2. Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno-oslobodilačkog rata koji jasno određuje osnovni uslov za sticanje penzije po tom Zakonu - zapovjednu dužnost, što je on dokazao uvjerenjem Federalnog ministarstva za pitanje branitelja i invalida Domovinskog rata od 03.03.2021. godine, pa je imao uslove koje propisuje zakon, jer je bio zamjenik zapovjednika i kasnije načelnik stožera što se moglo dokazati provođenjem javne rasprave, saslušanjem svjedoka i izvođenjem materijalnih dokaza, pa su povrijeđene odredbe člana 8. i 141. stav 3. Zakona o upravnom postupku. Istakao je da su osporena rješenja donesena na osnovu Odluke o davanju saglasnosti za poništenje akata Federalnog ministarstva za pitanje branitelja i invalida Domovinskog rata, broj: 07-03-430/07 od 03.12.2007. godine, broj: 07-03-430-2/07 od 07.02.2008. godine i broj: 07-03-430-3/07 od 16.12.2009. godine, a koja ne može biti obavezujuća, niti jače pravne snage u odnosu na zakon koji očigledno derogira. Pozvao se i na odredbu člana 2. Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno-oslobodilačkog rata ističući da je zbog svega navedenog nužno bilo primijeniti Zakon, a nikako podzakonske akte zbog čega smatra da je došlo do pogrešne primjene materijalnog prava, pa je konačno predložio da se zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke uvaži, pobijana presuda preinači i usvoji tužiteljev tužbeni zahtjev ili da se pobijana presuda ukine i predmet vrati sudu na ponovni postupak, uz naknadu troškova postupka.

U odgovoru na zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke tuženi je predložio da se isti kao neosnovan odbije.

Ovaj Sud je na osnovu člana 45. Zakona o upravnim sporovima ("Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine", broj: 9/05) ispitao zakonitost pobijane presude u granicama zahtjeva i povrede propisa iz člana 41. stav 2. tog Zakona, pa je odlučio kao u izreci presude iz slijedećih razloga :

Iz stanja upravnog spisa i obrazloženja pobijane presude proizilazi da je prvostepeni sud, na osnovu činjeničnog stanja utvrđenog u toku upravnog postupka, čiju pravilnost i potpunost ovaj Sud ne može preispitivati u smislu odredbe člana 41. stav 4. Zakona o upravnim sporovima, poprimio utvrđenim da je rješenjem prvostepenog organa broj: FZ11/2-35-1-1886-12/16, OB: 1168321551 od 23.03.2021. godine pravilno odbijen tužiteljev zahtjev za priznavanje prava na prijevremenu povoljniju starosnu penziju iz razloga što iz uvjerenja Federalnog ministarstva za pitanje branitelja i invalida Domovinskog rata Odsjek za pitanja evidencija iz oblasti vojne obveze Grude Grupa za pitanja evidencija iz oblasti vojne oblasti Ljubuški, broj: 07/44-45/3-05/21 od 03.03.2021. godine, koje se nalazi u spisu, proizilazi da je tužitelj učestvovao u odbrani BiH, kao pripadnik Oružanih snaga RBiH HVO-a u vremenskom periodu od 18.09.1991. do 08.04.1992. godine i od 15.06.1992. do 23.12.1995. godine, te da je u vremenskom periodu od 07.08.1993. godine do 18.08.1994. godine obavljao zapovjednu dužnost na formacijskom mjestu zapovjednik izmještenog zapovjednog mjesta IZM-a „Bjeloevići“ HVO Ljubuški, formacijski čin pukovnik, cijeneći pri tome da zapovjedna dužnost zapovjednik izmještenog zapovjednog mjesta IZM-a, koju je obavljao tužitelj, nije obuhvaćena Pregledom naziva, komandi, jedinica i sastava Armije BiH, HVO-a i HOS-a sa formacijskim dužnostima i formacijskim činovima u

jedinicama ranga bataljona i više naziva zapovjedništava postrojbi iz sastava HVO-a sa dužnostima i propisanim ustrojbenim činovima za te dužnosti u postrojbama ranga bojne i više od 24.09.2014. godine čime je cijenjeno da tužitelj nije obnašao zapovjednu dužnost obuhvaćenu odredbom člana 9 stav 2. navedenog Zakona, zbog čega je cijenjeno pravilnim i osporeno rješenje tuženog, kao drugostepenog organa, kojim je odbijena njegova žalba izjavljena protiv navedenog prvostepenog rješenja, a iz kojih razloga je prvostepeni sud u pobijanoj presudi tužbu cijenio neosnovanom i istu odbio.

Donošenjem pobijane presude prvostepeni sud nije povrijedio federalni zakon ili drugi federalni propis, niti pravila federalnog zakona o postupku koja su mogla biti od uticaja na rješenje stvari, zbog čega je zahtjev za vanredno preispitivanje sudske odluke neosnovan.

Naime, odredbom člana 9. stav 1. Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno-oslobodilačkog rata („Službene novine Federacije BiH“, broj 41/13 i 90/17) propisano je da pravo na penziju prema ovom Zakonu mogu ostvariti samo lica koja to pravo nisu ostvarila prema drugim propisima u Federalnom zavodu za penzijsko i invalidsko osiguranje, dok je stavom 2. propisano da, izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana, lica koja su vršila dužnost komandanta ranga bataljona ili višeg ranga, načelnika štaba i zamjenika komandanta u jedinicama ranga brigade istog ili višeg ranga i ako su navedene dužnosti vršili najmanje 12 mjeseci (nezavisno da li je to bilo u kontinuitetu), kao i pripadnici policije iz člana 4. tačka 1. ovog Zakona mogu koristiti prava prema ovom Zakonu ako je to za njih povoljnije.

Budući je u provedenom upravnom postupku utvrđeno da je tužitelj ostvario pravo na starosnu penziju rješenjem direktora Kantonalne administrativne službe za Zapadno-hercegovački kanton, broj: UP/I-FZ11/2-31-1-1-96717/21 OB: 01168321551 od 12.11.2021. godine iz ove utvrđene činjenice proizilazi da bi u konkretnom slučaju tužitelj mogao biti obuhvaćen kategorijom za koju je propisana mogućnost da, izuzetno od odredbe stava 1. ovog člana (dakle i u situaciji kada je ostvario pravo prema drugim propisima u Federalnom zavodu za penzijsko i invalidsko osiguranje), pravo na penziju mogu ostvariti prema ovom Zakonu, ali uz ispunjenje uslova da se radi o licima koja su vršila zapovjednu dužnost propisanu u stavu 2. citiranog člana 9. navedenog Zakona.

Međutim, iz uvjerenja koja je tužitelj dostavio u provedenom postupku kod penzionih organa, koji je prethodio predmetnom upravnom sporu, ne proizilazi da je tužitelj obnašao zapovjednu dužnost propisanu navedenom zakonskom odredbom - dužnost komandanta ranga bataljona ili višeg ranga, načelnika štaba i zamjenika komandanta u jedinicama ranga brigade istog ili višeg ranga, a niti je bio pripadnik policije iz člana 4. tačka 1. ovog Zakona.

Naime, u uvjerenju Federalnog ministarstva za pitanje branitelja i invalida Domovinskog rata Odsjek za pitanja evidencija iz oblasti vojne obveze Grude Grupa za pitanja evidencija iz oblasti vojne oblasti Ljubuški, broj: 07/44-45/3-05/21 od 03.03.2021. godine navedeno je da je tužitelj u vremenskom periodu od 07.08.1993. godine do 18.08.1994. godine obavljao zapovjednu dužnost na formacijskom mjestu zapovjednik izmještenog zapovjednog mjesta IZM-a „Bjeloevići“ HVO Ljubuški,

formacijski čin pukovnik iz čega proizilazi, suprotno tvrdnjama iznesenim u upravnom sporu i ponovljenim u zahtjevu za vanredno preispitivanje sudske odluke, da tužitelj nije ispunio uslove iz člana 9. stav 2. navedenog Zakona.

Ovo iz razloga jer je navedenom zakonskom odredbom propisana mogućnost izuzetnog sticanja prava na penziju po odredbama ovog Zakona i za lica koja su već ostvarila ovo pravo po odredbama drugih Zakona samo ukoliko su obavljali dužnost komandanta ranga bataljona ili višeg ranga, načelnika štaba i zamjenika komandanta u jedinicama ranga brigade istog ili višeg ranga, a u konkretnom slučaju izmješteno zapovjedno mjesto na kome je tužitelj obavljao dužnost zapovjednika ne predstavlja jedinicu ranga bataljona ili višeg ranga, odnosno ranga brigade istog ili višeg ranga, što je pravilno cijenio prvostepeni sud u obrazloženju pobijane presude, pravilno pri tome primjenjujući Odluku o davanju saglasnosti za poništenje akata Federalnog ministarstva za pitanje branitelja i invalida Domovinskog rata, broj: 07-03-430/07 od 03.12.2007. godine, broj: 07-03-430-2/07 od 07.02.2008. godine i broj: 07-03-430-3/07 od 16.12.2009. godine i davanju saglasnosti na pregled naziva komandi, jedinica i sastava Armije BiH, HVO-a i HOS-a, sa formacijskim dužnostima i formacijskim činovima u jedinicama ranga bataljona i više („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“ broj: 7/14 i 77/14) u kojoj je dat pregled naziva komandi, jedinica sa dužnostima i propisanim formacijskim činovima za te dužnosti u jedinicama ranga bataljona (bojne) i više, odnosno ranga brigade i više, a istim nije obuhvaćena dužnost zapovjednika izmještenog zapovjednog mjesta. Pri tome ovom Odlukom i Pregledom naziva komandnih jedinica sa dužnostima i formacijskim činovima nije, kako se to u navodima zahtjeva za vanredno preispitivanje ističe, derogiran Zakon, već je dat pregled naziva, a zapovjedna dužnost i rang jedinica su jasno propisani odredbom člana 9. stav 2. Zakona o prijevremenom povoljnijem penzionisanju branilaca odbrambeno-oslobodilačkog, pa se pobijana presuda pokazuje pravilnom i zakonitom, a navodi zahtjeva za vanredno preispitivanje sudske odluke neosnovanim.

Obzirom na izneseno ovaj Sud je i ostale navode zahtjeva cijenio neosnovanim, pa je primjenom člana 46. stav 1. Zakona o upravnim sporovima, odlučio kao u izreci ove presude.

Zapisničar
Hodžić Merhunisa, s.r.

Predsjednik vijeća
Bajrović Aida, s.r.